

Blomsten med torskælæber og skæg

Torskemund blomstrer til frosten for alvor sætter ind.

Torskemund er endnu en af de sommerplanter, der strækker deres blomstring langt hen i efteråret, så man ret ofte finder blomstrende individer helt hen til frosten for alvor kommer. Den vokser på åbent græsland: grøftekanter, brakmarker, skrænter og klitter. Højden varierer meget med højden af det græs/urter den vokser imellem. På en åben græsmark er den lav og nedliggende, medens den i en frodig grøftekant kan blive over en halv meter. Da den laver sideskud ved jorden, står den ofte i småklynger.

Torskemund har fået navn fra blomsterne. Den hører til de maskeblomstrede med meget tykke læber. Når man trykker den i siden af læberne gaber den op i et vældigt gab, og under læben er der så en lang spore næsten som skægtråden på en torsk.

De smukke blomster har torskemund fælles med mange andre planter, der skal insektbestøves. Der skal dog et ret tungt insekt til at åbne læberne og komme ind i blomsten, og selv når det er lykkedes, så er belønningen i form af nektar helt nede i bunden af sporen, så insektet skal også have en lang snabel.

Til humlebier

Det er hårde krav, men netop humpebier opfylder dem, og torskemund skal da også helst have besøg af dem. Når humlebien så møver sig dybt ind for at nå nektaren, kommer den automatisk i kontakt med støvdragerne, der pudrer den på ryggen med pollen. I næste blomst kan pollenet så afsættes på støvfanget og blomsten sætter frø.

Denne tilpasning er til gensidig fordel. For humlebien er det en fordel, at den er en af de få, der kan nå nektaren, for så er konkurrencen mindre, og for torskemunden er fordelene, at chancen for at bestøveren har besøgt samme art umiddelbart før er større.

Indbrud i blomsten

Andre insekter vil imidlertid også gerne have fat i nektaren, men kan ikke nå den. Det er der dog nogle bier og hvepse, der har fundet ud af. I stedet for redeligt at gå ind af fordøren, bider de hul på blomstersporen og stjæler så at sige nektaren ud af bagdøren. Ofte ser man blomsterstande, hvor der har været indbrud i stort set alle blomster. Når humlebien så ærligt og redeligt kommer ind af »fordøren«, så er alt nektar stjålet!